

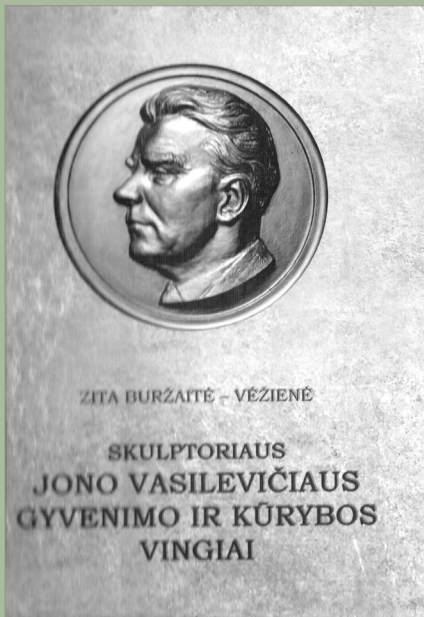
Žiemgalos praeitis knygoje

ALFREDAS ŠIMKUS

KNYGA APIE SKULPTORIAUS JONO VASILEVIČIAUS KŪRYBĄ

Iš Pakruojo krašto į plačius vieškelius išėjo būrys talentingų dailininkų, skulptorių.

Skulptorius Jonas Vasilevičius (g. 1920 m. Megučionių k., Linkuvos vls.) – kūrėjas, kurio figūrinės sakralinės kompozicijos, antkapiniai paminklai praturtino Lietuvos memorialinės skulptūros paveldą.

Knygos viršelio dailininkas R. Navadunskis

1951 m. baigęs Kauno Stepo Žuko dailės mokyklą, mokslą tęsė Vilniaus dailės institute. Baigęs monumentaliosios dekoratyvinės skulptūros studijas, dirbo Vilniaus dailės kombinato skulptūros cecho viršininku, vėliau pasirinko laisvojo menininko kelią.

Zitos Buržaitės-Vėžienės išleistas fotoalbumas „Skulptoriaus Jono Vasilevičiaus gyvenimo ir kūrybos vingiai“ padės besidominčiam išsamiau susipažinti su kraštiečio kūrybine biografija, menininko nuostatomis.

Leidinyje – kūrėjo minčių bei svajonių, asmeninio gyvenimo ir kūrybos vyksmo apibendrinimas. Skulptoriaus darbuose atsiskleidžia žmogaus nuotaikos, vidinio pasaulio raiška („Auto-portretas“, „Studentė“, „Anūkė Laisvutė“, rašytojo K. Binkio bareljefinis portretas).

Kaip pažymi dailėtyrininkas Romualdas Alekna, ryškiausia menininko kūryboje – antkapinė ir sakralinė skulptūra. „Laiminantis Kristus“ (1944), pastatyta Zimbiškių k. (Linkuvos valsčiuje), vėliau perkeltas į Linkuvą, „Paniekintas, bet nenugalėtas“ (1946) parimo Linkuvos kapinėse.

Įdomi ir meniniu požiūriu vertingiausia yra antkapinių paminklų grupė, kur granite įkomponuoti reljefai ar goreljefai (paminklas levutei Zabulytei (1982), Eglutei Mačytei (1979) Vilniaus Saltoniškių kapinėse, antkapinis paminklas Pagirių kapinėse (Elektrėnų saviv.).

Vertingi paminklai su mirusiojo portretu apskritimo formos nišoje (paminklai gydytojui V. Miknevičiui (1976), P. Valeckui (1970), G. Lukšėnui (1981), A. Petkevičiui (1987). Juose skulptorius jautriai modeliuoja formas, suteikdamas joms šviesos ir šešėlių žaismą.

Jonas Vasilevičius įamžina ir gimtojo krašto iškilių žmonių atminimą. Memorialinė lenta įžymiam kraštotyryninkui Juozui Šliavui 1989 m. buvo atidengta prie Rimkūnų pradžios mokyklos (Linkuvos seniūnija) pastato, skulptoriaus sukurta memorialinė lenta Linkuvos gimnazijos steigėjui ir ilgamečiam direktoriui Ignui Brazdžiūnui puošia Linkuvos gimnazijos fojė.

2002 m. atidengta jo darbo paminklinė lenta buvusiam Žeimelio progimnazijos direktoriui Baliui Nainiui.

Albumu pateikiamos ir keramikės Katinaitės-Vasilevičienės dekoratyvinės lėkštės, vazos, servizai.